

*Nikol
Foseler*

Vreme divljih orhideja

S nemačkog prevela
Dušica Milojković

■ Laguna ■

Naslov originala

Nicole C. Vosseler

ZEIT DER WILDEN ORCHIDEEN

Copyright © by Wilhelm Geldmann Verlag, München
a division of Verlagsgruppe Random House GmbH,
München, Germany

Translation copyright © 2015 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Svim sanjarima ovog sveta,
čija su srca široka i duboka poput okeana.*

*Čudne vidove strasti ja spoznah,
a samo uhu zaljubljenom
usudiću se da ispričam
ono što doznah.*

VILIJAM VORDSVORT

Srce je svoja sopstvena sudbina.

FILIP DŽEJMS BEJLI

Nebo je gorelo.

Jarki plamenovi buktali su nad horizontom i dizali se uvis. Vatra je zahvatila najniži sloj oblaka, a žar koji je kapao s njihovih rubova bojio je more u crveno.

Nad vodom je još uvek lebdeo reski zvuk hitaca. Odjek britkog zveketa oštrice o oštricu. Između toga, blede sećanja na muške glasove, rastrzane u borbi, koji se pronose kroz vazduh u noćnoj tmuni.

Nije se više sećao kako je s broda pao u more, u času pre nego što su zvezde izgubile sjaj i zavladao mrak. Pre nego što se sunce zakotrljalo duž horizonta paleći prve varnice svetlosti.

Ravnotežu je možda izgubio izbegavajući udarac mača. Ili ga je pogodio metak. A moguće i da je jednostavno dopustio da padne, ili čak skočio, obuzet neutoljivom željom za životom ili gonjen sramnim kukavičlukom.

Potonuo je kao kamen u mračnu vodu koja mu je u rane zarila svoje slane zube, dok mu je telo razdirao žestok bol od kog mu je brujalo u ušima.

Trenutak praznine i obeznanjenosti. Ništavilo bez obala.

A onda mu se ponovo rasplamsala svest.

Činilo mu se da će mu rebra pući, a pluća eksplodirati, i mahnito je udarao rukama i nogama. Konačno je izronio na površinu, pohlepno gutajući vazduh.

Vetar koji je osetio na jeziku imao je ukus dima, pepela i crvene prašine. Ruka i noga mu behu beskorisne i utrnule,

ali nepokolebljivo je plivao ka obali. Kroz svetlost zlatnu poput rastopljenog šafrana, pomešanu sa plavom izmaglicom ranog jutra. Pod senovitim obrisima krila ptica, koje su kružile nad njim i promuklim kreštanjem budile novi dan. U pravcu ostrva, ka kome ga je nepogrešivo vodio unutrašnji kompas. Poput morske kornjače koja decenijama luta okeanom, a ipak uvek ponovo nalazi plažu na kojoj se izlegla.

Izgubivši strpljenje more je počelo da ga pritiska i grubo gura sa svih strana. Pre nego što je mogao da čuje, osetio je kako se valja veliki talas. Poslušno se podredio njegovoj volji, pustivši da ga zgrabi i povuče za sobom, čak i kad ga je naglo odneo u dubinu. Poput poslednje bolne kontrakcije koja ga je iz majčine utrobe izbacila u ovaj svet, napokon ga je ispljunuo na čvrsto tlo.

Dok mu je u ušima tutnjalo, a srce mahnito tuklo, puzao je po plaži kako bi se što više udaljio od vodene stihije koja je pretila da ga odvuče nazad. Pesak mu je oštro strugao rane, a kamenje i trava sekli su mu kožu.

Svetlost izlazećeg sunca koja se odbijala od glatke beline kuća zaslepila ga je, a vitke senke su postale drveće, nemi čuvari negovanih vrtova s niskim zidovima. Nijedno stablo nije stajalo samo, ali među njima behu široki, otvorenitoplanci koji nisu nudili utočište.

Pogled mu je privukla tama senovitog oblaka lišća. Zao-stalo ostrvo divljine, gotovo nestvarno u izmaglici koja se dizala s mora. Tamo gde prašnjavi drum Džalan pantaj*, već žigosan od talasa, savija u širokom luku.

---

* Mal. – drum kraj obale; od *jalan* – drum i *pantai* – morska obala, plaža. (U fusnotama u kojima ne stoji prim. prev. u pitanju su primedbe autora.)

Previše iscrpljen da se probije još i do reke, previše mlad da se preda, oklevao je.

Visoko isturene brade, čvrste i prave kičme, devojčica je stajala na kućnom pragu.

Svi su došli na ovaj značajan dan. Svi moji vitezovi i plemstvo. Svi mudraci i čarobnjaci, čarobnice i vile. Doputovali su iz najudaljenijih krajeva moga carstva, sa sve četiri strane sveta, da bi mi danas posvedočili svoju zahvalnost.

Podigla je ruke, teatralno šireći dečje prstiće: „Ustanite.“

Najfinije tkanine su šuštale kada se masa zatalasala poput mora kad nastupi plima, dok su muškarci ustajali iz pognutog stava prepunog poštovanja, a žene iz dubokog naklona. Kao cveće kada se okreće ka suncu, sva lica se okrenuše k njoj.

Obema rukama je popravila usku suknjicu od obmotane tkanine i lagano sišla niz stepenice.

Kruna joj je teško pritiskala glavu, ali ona ju je nosila s ponosom. Svila njene raskošne odore tajanstveno je šaputala, a svaki korak zlatom izvezenih papučica odjekivao je u dvorani ukrašenoj dragim kamenjem. Hodala je lako, jedva dodirujući glatki mermerni pod.

Dok je koračala kroz nisku, oštru travu, lice devojčice krišom je obasjao mali osmeh.

Mnoštvo se razmaklo pred njom, prepuno strahopoštovanja. Žamor iz sijaset grla lebdeo je dvoranom, odbijao se od moćnih, tamnih mermernih stubova i gubio pod svodovima od smaragda i lapisa lazulija, visokim kao samo nebo.

Osećala je otkucaje srca u grlu i mučila se da sačuva svoje kraljevsko držanje.

Pogledi skupine usmeriše se na hrabrog junaka, koji je klekao na jedno koleno u dnu dvorane. Glavu u poniznom

naklonu beše sagao tako duboko kao da ne zna da li da očekuje nagradu ili kaznu za svoja junačka dela kojima je razbio čini zle veštice. Srebrnastobeli jednorog koga je držao za uzdu gledao ju je plaho, ne skrećući s nje pogled svojih blistavih crnih očiju. Baš kao da...

„Gospođice Džordžina! Dobro jutro!“

Devojčica se trže. Raskošna dvorana zatreperi i rasplinu joj se pred očima, dok je vetar kao uvele latice raznosio njene ostatke lišene sjaja. I odnese ih daleko, iznad drveća i žbunja čije je gusto lišće šuštalalo, dok su visoko u granju pevale i kreštale ptice.

„Nisam te valjda uplašio?“

Džordžina trepnu. Među slapovima tamnocrvenih i purpurnih cvetova, nežnih kao lampioni od svilene hartije, O Tong se oslanjao o dršku svojih grabulja. Na licu koje je sunce pretvorilo u izborani žuti pergament lebdeo mu je zadovoljan osmeh.

„Šta radiš ovde tako rano?“

Džordžini su se zažarili obrazi. Prstima je grčevito stezala tkaninu svoje suknjice, a travke su je bockale po bosim stopalima. U grudima joj je ključalo toliko toga što je O Tongu želela da ispriča o vilama, plemićima, vitezovima i svojim pustolovinama u čarobnom carstvu da ju je to prosto gušilo. Ali svaka reč bi joj zastala na jeziku pre nego što je mogla da je izgovori, i tako ostade nema, kao da su joj usta puna šljunka.

„Ma imaš pravo“, reče O Tong, nastavljajući da skuplja požutele cvetove. „Samo ti skakući po bašti dok je još suvo.“

Džordžina pogleda u nebo. Oblaci koji su se preko noći nakupili, i kojima je čim je iskočila iz kreveta vedro domahnula s prozora, u međuvremenu su dobili boju rđe. Spustili su se nisko i svojom težinom pritisli ostrvo, a dotad vedro plavo nebo znojilo se zaogrnuto mlečnim sivilom.

„A i ja ću se, bogami, postarati da obavim svoj posao za danas“, O Tong je otresao poslednje cvetove s grančica, „pre nego što se na mene ne sruči kiša i nešto još gore...“

O Tong se pritom naklonio pred Džordžinom čitavim svojom visokim i mršavim stasom s kog su visile široke pantalone i košulja dugih rukava, tako da mu je tanka, duga pletenica pala preko ramena.

„...gnev naše gospodarice i vlastelinke.“

Gledali su se u oči kao zaverenici, i dok se O Tongovo ogrubelo lice razvlačilo u širok osmeh, koji su još mangupskijim činili njegovi krivi i nepravilni zubi, Džordžina počela se kikoće. S rukom na ustima, bacila je brz pogled ka kući, čija je bela fasada blistala poput unutrašnjosti školjke. Oštrim očima i sluhu O Tongove žene i Džordžinine ajah* obično nije moglo da promakne ništa što se događalo u kući *Espoor* i oko nje, gde je Cempaka vladala gvozdenom metlom i prodornom drekom.

„Vidi.“ O Tong je sa jednog bokora ubrao jarkocrveni cvet i pružio ga Džordžini. „Tek je procvetao. Znaš li kako se zove?“

Džordžina klimnu. *Bunga raja*. Usta su joj se ponovo oslobodila, a jezik razvezao. „Kineska ruža. *Džu đin*. Ili hibiskus.“

„Odlično!“ O Tong se radosno nasmejao. „Evo uzmi, za tebe je.“

Pažljivo je spustio cvet u Džordžininu ispruženu šaku, u kojoj jedva da je bilo mesta za raskošno raširene laticice. Oduševljeno je posmatrala krupni i upadljivi cvet posut zlatnom prašinom i radovala se mekoći latica na svom dlanu.

„Hvala“, šapnula je sva blažena.

O Tong inače nikad nije brao ništa iz svoje s ljubavlju negovane bašte; poslednji buket cveća narezao je za mamu.

---

* Jezik Britanske Indije. *Ayah* – indijska ili malajska dadilja.

Očarana izgledom cveta, okrenula se gazeći pažljivo, nogu pred nogu.

Upaljene baklje osvetljavale su moćni zamak izgrađen pre hiljadu godina. Svetlost se smenjivala sa senkom u njihovom plamsanju, otkrivajući šare i tajanstvene natpise na masivnim stubovima. Demoni isklesani od kamena, kipovi božanstava i stvorenja iz bajke jurili su preko zidova u ludom, smrtonosnom plesu.

„Gledajte“, šapnula je, glasa promuklog od uzbuđenja. „Nosim vam svetu vatru.“

Usredsređeno je pred sobom nosila zlatnu činiju u kojoj je goreo živ i snažan plamen. Jedan pogrešan pokret, previše nagao korak ili predubok udah, i sveta će se vatra, koja znači večni život, ugasiti. Zauvek. Ali bogovi je nisu bez razloga izabrali za prvosveštenicu vatre. Svečano je koračala ka najvećoj svetinji; tako oprezno, nogu pred nogu, tako promišljeno da sav blistavi nakit koji je nosila nije ni najtiše zvecnuo. Čak ni teški, zlatom protkani brokat njene odore nije zašuštao.

O Tong je pogledom pratio Džordžinu dok je poput ždrala na rečnoj obali oprezno gazila kraj živice od bambusove trske i plavih cvasti divlje sunčanice. Čupave obrve mu se skupiše sve do korena nosa kad je vetar do njegovih ušiju doneo reči koje je šapatom izgovarala sebi u bradu, da bi najzad polako klekla pred stablom mangostana, pod teškim teretom svoje krune, i prinela cvet drvetu kao žrtveni dar.

Činilo mu se da se devojčica potpuno gubi u svetu svojih snova, više od običnog deteta koje se udubilo u igru. Kao da samo tamo može da bude slobodna i nesputana. Samo tamo može da zaboravi tugu koja joj je zamračila pogled otkako više nema mem*, njihove „gospoje“.

---

* Jezik Britanske Indije. *Mem*, skraćeno od *memsahib* – gospođa, izraz kojim se s poštovanjem oslovljava Evropljanka.

„Jadna malecka“, promrmljao je O Tong, još jednom saosećajno odmahujući glavom zbog čudne ćerkice tuana* Findlija.

Plava varnica je učinila da se kameni hram zaljulja i zadrhti, da bi ga već sledeća srušila. Džordžina trepnu i podiže glavu. Očarana, posmatrala je kako dva plava leptira lete kružeći jedan oko drugog; stvorenja od nebeske svile, morske pene, svetla i vazduha.

Gledala je za njima sve dok se nisu skrili iza plamenocrvenih cvetnih jezičaka ponosnih barskih lotosa, pa onda skoči. Pognuvši glavu, zatvorila je oči i raširila ruke najviše što je mogla. Zamišljala je da je majušna i skoro bez težine, i da je nosi par raznobojnih krila. Potrčala je i nastavila sve brže, pružajući se ka oblacima, grudi ispunjenih radosnim kikutom i spremna da se svakog trenutka vine u vazduh.

Na čelo joj se spustiše prve krupne kapi, skupljajući se u sveže, prohladne potočiće koji su joj se slivali preko lica i mešali sa znojem. Džordžina je kličući žmirkala kroz kišu, vrtela se i skakutala kroz travu i nije prestajala da trči, sve dalje prema moru, koje je vrilo i penilo se iza baštenskog zida. Trčala je ka zidu sačinjenom od senki, koji se tek iz blizine razlagao na drveće i žbunje guste šumice.

Beše to neukročeni delić prirode, zarastao, zapušten i gotovo zaboravljen, nad kojim su palme blagonaklono klimale glavama. Džordžininino i samo njeno carstvo, u koje niko drugi nije imao običaj da zaluta. Čak ni Cempaka, uverena da među korenjem ovog drveća žive zli duhovi.

Kiša je dobovala po lišću i slivala se s njega, a Džordžina se probijala kroz gustiš. Vazduh joj je ležao na koži i uvlačio

---

* Mal. *tuan* – gazda, gospodin.

se u pluća poput vlažne tkanine. Posle kiše je mirisalo na mokro lišće, vlažan pesak i crvenu zemlju, a kroz sve to provlačio se omamljujući miris divljih orhideja, koje su na svetlu oblačnog dana blistale poput raznobojnih zvezda.

Beše to džungla u kojoj je ponekad vrebala tigra ljudoždera, pokušavala da prizove blistavobelu kraljicu kobri što ima čarobnu moć, ili da ugleda srebrnog jednoroga koji će je na svojim leđima odvesti u daleku zemlju iz bajke.

Ali najlepši u ovom delu vrta bio je paviljon. Cigle na kojima je sagrađen obrasle su tako gustim žbunjem da se činilo kao da pliva na moru rastinja.

Džordžinin vilinski zamak. Stara vlastelinska kuća u kojoj ima duhova. Robinzonovo usamljeno ostrvo. Radžina palata. Gusarska pećina.

Tri ruševna zida ovog paviljona, koji je kao i veliku kuću tata sagradio za mamu, behu ušuškana u gusto zelenilo, dok se sa četvrtе strane prostrana veranda otvarala ka moru, a gola, izbrazdana stena pred samim zidom, usred živice obrasle crvenim cvećem, bila je čas Džordžinina osmatračnica u piratskom gnezdu, čas svetionik, a čas najviša planina na svetu, na koju se moglo popeti samo s mukom i uz najveće opasnosti.

Džordžina je skakutala uz stepenište verande. Rasušeno drvo škripalo je pod nogama, a trava koja se probila između dasaka gicala nožne članke. Kada je prešla prag, nos joj zapahnu poznati miris soli i ubudalih tkanina, a pod njim još i miris nekakve slatkaste truleži.

Priroda je odavno osvojila paviljon. Puzavice su prekrile krov i zidove poput gušterovih krljušti. Bujno drveće i žbunje ulazilo je kroz prozore, zamračujući obe sobe i potapajući ih u senovite svetove, utonule u svetlost sivoplavih tonova. Ugao u kom se behu šćućurili plesnivi divan i ormarić sa satom,

koji je zauvek stao, bio je obložen mahovinom, a vetar i talasi koji su u doba monsuna često zapljuskivali zidove učinili su da drvo i kamen brzo ostare. Kao da se ono nekoliko godina pretvorilo u stoleća, koja su ovde, na ovom mestu, u sebi zarobila kap večnosti.

Pesak na podu je škripao dok je obilazila oko stola i stolica, a bela kora koju je more ostavilo prilikom svojih poseta krckala joj je pod stopalima. A onda Džordžina naglo zastade, razrogačenih očiju i bez daha.

Čulo se samo još udaranje talasa, pljuštanje kiše napolju i njeno kapanje kroz krov pun rupa.

Zbunjeno je posmatrala ljudsku priliku koja je nepomično ležala pred njom, nalik na sen, iznenada nesigurna šta je u stvari istina a šta tek samo sanjarenje. U nogama je osetila trzaj; požele da otrči u sumornu i neutješnu prazninu glavne kuće, iz koje je inače stalno bežala, da potraži zaštitu ili dovede O Tonga u pomoć. Ali nije mogla ni da se makne. Blistavo uzbuđenje i mračni strah pulsirali su joj u venama, i konačno je naterali da se spusti na kolena.

Ono što je ležalo zgrčeno na podu ne beše ni muškarac ni dete, već nešto između. Možda otprilike istih godina kao i *Treći momak*, najmlađi kućni sluga, koji je vodio računa da tatine cipele uvek budu blistavo izglancane. Ovaj dečak je bio mršav, ali drugačije od O Tonga; kao dugačak zavežljaj oštih laktova i kolena, mišićavih i snažnih potkolenica i prevelikih stopala. Bio je go do pasa, a bakarnosmeđa koža beše mu išarana starim ožiljcima, svežim povredama i belim tragovima soli od osušene morske vode. Izgledao je poput debla koje je more izbacilo na obalu: isprano, istrošeno, mrtvo.

Džordžina se i protiv svoje volje setila mrtve ptice koju je jednom pronašla u bašti, loptice zamršenog perja sa nožicama

krutim kao da su od žice, i maminog prebledelog lica i ruke hladne poput kamena.

Rastrzana radoznalošću i strahom, polako je pružila prst.

Izronio je iz mračnih dubina u sumornu svetlost zasvođenu oblacima koji su se brzo razilazili, a oštar bol u ruci i nozi konačno ga je probudio. Očni kapci mu zadržtaše, a sa svakim treptajem nejasna slika pred očima postajala mu je sve jasnija. Nije bio sâm.

Telom mu je prošao drhtaj. Hteo je da se bori ili da beži, ali žestok bol što mu prože čitavo telo ponovo ga je prikovao za pod. Nevoljno se predao, a zgrčeni mišići opustili su se tek kada se svetla mrlja kraj njega pretvorila u belu keba-ju* nekakve devojčice. Bila je još dete i netremice je gledala u njega razrogačenim očima, s pesnicom stisnutom uz grudi.

„Vo... de“, zamolio je promuklim glasom. Grlo ga je bolelo, a jezik je u ustima osećao kao sasušeni list.

Zažmurio je iscrpljen, osluškujući šuštanje tkanine i žurni bat bosih stopala koji se udaljavao, prestao, a zatim opet počeo da se približava. Monotoni šum kiše pretio je da ga ponovo uljuljka u crnilo, sve dok ga mala vrela šaka nije zgrabila ispod miške, koščato koleno mu poduprlo leđa, a rub nekakvog suda mu se priljubio uz usne. Žeđ sa kojom je gutao prohladnu kišnicu činila mu se neutoljivom; kao da bi mogao do dna da ispije sve reke na ostrvu. Popio je i poslednju kap iz krčaga, zabacujući glavu unazad, da bi se zatim podigao u polusedeći položaj i obrisao mokra usta i bradu.

---

* Mal. *kebaya* – komotno skrojena bluza koju malajske žene nose kao deo tradicionalne nošnje.

„Povređen si.“ Devojčica se odmakla od njega. „Dovešću pomoć!“

„Ne!“

Sopstveni glas mu je u ušima zazvučao oštro, a ništa blaže nije stegao ni devojčicu za ručni zglob. Pod prstima mu je delovao tanušno, poput grančice koja bi lako mogla da se slomi. Suvonjava je bila i cela malena prilika koju je gledao pred sobom. Tamna i ulepljena od kiše, kosa joj je padala na usko, preplanulo lice, previše oštro i šiljato da bi bilo lepukasto. Nepoverljiv izraz u koji se razvuklo nije bio gotovo nimalo dečji, a stisnute obrve odavale su mu koliki bol joj nanosi, mada iz njenih otvorenih usta nije izašao ni glas.

„Ne.“ Želeo je da zvuči blaže, ali glas mu je bio jednako grub, samo tiši. „Niko ne sme da zna da sam ovde. Obećaj da nećeš nikome reći?!“

Devojčica je klimnula glavom, razrogačenih očiju. Bile su to čudne oči; tamne, ali bez uobičajenog žara crnih očiju, nekako neobično svetlucave. Obrubljene gustim trepavicama, kao da je neko četkicom i tušem izvukao blago zakošene linije koje su se završavale ostrim vrhom, skoro kod slepoočnica. Te oči su ga prosto gutale, i prsti mu se opustiše.

Iskosa je bacio pogled na dug i širok rez na svojim pantalonama, čije su ivice bile tamnosmeđe i ukrućene od krvi. Preko stare, skorene krvi razmazala se sveža.

„Možeš li da nabaviš iglu i konac? I nešto za podvezivanje?“

Devojčica je ponovo klimnula, ovog puta s oklevanjem.

Kebaja se Džordžini zalepila za leđa, i to ne samo od kiše, po kojoj je dotrčala do kuće i nazad, već i od neprestanog straha da bi Cempaka mogla da je ulovi kako pretura po ormanima i maminoj korpici za ručni rad, a zatim s velikim zavežljajem u rukama juri kroz vrt.

Znoj joj se slivao sa slepoočnica, u krupnim graškama izbijao po nosu i skupljao se iznad gornje usne; neprestano je brisala lice rukavom i pokušavala da vlažne dlanove otre o suknju. Igla je s mukom prolazila kroz kožu, ali zatim bi konac glatko skliznuo za njom. Džordžina je stiskala zube od napora; iz sve snage se trudila da uradi tačno onako kako joj je dečak objasnio, kad mu je nakon više neuspješnih pokušaja konačno uzela iglu iz ruku koje behu izgubile svu snagu.

Odvikla se da bude tako blizu nekoga. Pogotovo na ovaj način, sa rukama na goljoj koži i otvorenoj rani koja krvari. Naročito nije bila navikla da bude tako blizu dečaku smeđe kože, koji je imao dubok glas muškarca i mirisao na so i more, a pomalo i na životinjsku kožu uštavljenu na suncu. Potpunoj strancu kome još uvek nije znala čak ni ime.

„Kako se zoveš?“

Džordžina naglo diže glavu; nekoliko otkucaja srca pogled joj beše prikovan za njegove oči, crne i blistave kao ugljačani kamen, a zatim se ponovo još više nagla nad posekotinu na njegovoj nozi.

„Džordžina“, prošaputala je.

Osim O Tonga skoro niko je nije zvao krštenim imenom, a i on bi je često umesto toga nazvao *aju*, od čega bi se Džordžini zarumeneli obrazi i kao da bi malo porasla jer je to značilo „lepotice“. Za mamu je uglavnom bila *šušu**, ili *pti anž***, a tata ju je zvao Džordži. Cempakino cik-cik, „mala gospođice“, nikad joj nije zvučalo ljubazno, a pogotovo ne kao izraz poštovanja, već uvek pomalo prezrivo. A ako bi se mnogo razbesnela, grdila je Džordžinu da je *hantu*, jer je pravila štetu i glamila kao zli duh.

---

* Franc. *chouchou* – izraz odmila, zlato, srećica.

** Franc. *p'tit ange* – anđelak.

„Ali uglavnom me zovu Nilam“, brzo je dodala. Tako ju je zvala Kartika, pored Cempake jedina žena u kući; a tako su je zvali i kuvar Aniš, koji je s mamom i tatom svojevremeno došao iz Kalkute, i tri *momka*, Kinezi kao i O Tong, sa istom dugačkom kikom.

„Nilam?“

Džordžina je klimnula glavom, napravivši čvor na poslednjem šavu i odsekavši konac maminim zardalim makazicama za ručni rad. „A sad ruka?“

Dečak je pogledao svoju nadlakticu sa koje je bio otkinut komad mesa. Rana nije bila duboka, ali bila je ružna, kao da potiče od ugriza.

„Ne moraš. Zarašće i ovako.“

Džordžina je slegla ramenima. Umočila je komad platna u činiju s kišnicom, iscedila ga i pažljivo obrisala svežu krv s rane na nozi.

Ne podižući pogled, nešto kasnije je tiho upitala: „A kako se ti zoveš?“

Posmatrao je kako iz smeđe flašice sipa neku tinkturu na posekotinu koju mu je upravo zašila. Peklo je kao da mu živa vatra proždire čitavu nogu, da bi zatim bol oslabio i prešao u snažno pulsiranje.

Džordžina. Kosa joj se beše osušila u guste, neuredne kovrdže, svuda osim uz lice mokro od znoja, ali i dalje je ostala tamnosmeđa, gotovo crna. Nilam.

„Rahardžo“, odgovorio je konačno, i dalje promuklim glasom.

To nije bilo ime koje su mu drugi dali, već ono na koje je pao njegov sopstveni izbor. Obecanje koje je sebi dao poput proročanstva da će mu se snovi ostvariti.

Dobacila mu je tek kratak pogled, pa započe da makazama i prstima deli na trake belo platno koje je donela. Kao da hoće da mu da na znanje koliko je ime koje obećava bogatstvo neprimereno hvalisavo za otrcano stvorenje kao što je on. Obrazi su mu se zažarili. Osećao je kako mu se u stomaku rasplamsava gnev, ali ipak je privukao koleno da bi joj olakšao previjanje rane i nadureno joj je pružio ruku kako bi mogla da očisti i previje i mesto na kome ga je okrznuo metak.

Napetost koja mu je dotad žestoko kolala kroz vene i održavala ga u uspravnom položaju sada je lagano istekla, odnoseći sa sobom i poslednje zalihe snage. Obuzimao ga je osećaj slabosti koji je lagano zahvatao i glavu, i činilo mu se kao da počinje da lebdi.

Bilo je već dovoljno loše što zavisi od jedne devojčice. Da se ne bi još i onesvestio pred njom, nevoljno je protresao glavom i duboko udahnuo.

„Tamo preko je krevet“, šapnula mu je na samo uvo. „Možeš da legneš.“

Uz njenu pomoć se podigao na noge i krenuo teturavim koracima; pokušavao je da je što manje opterećuje, ali veoma dobro je osećao kako se teško navalio na njena uska ramena. Tlo se ljuljalo pod njim kao dno *peraua** nošenog burom i imao je muke da ostane bar donekle uspravan. Noga ga izdadoše i on pade u beli oblak koji je bio pomalo, ali i divno prohladan.

Od njegove hrabrosti i neukrotive volje nije mu preostalo mnogo. Osećao se malim i slabim, zapravo bespomoćnim. Stideo se tog osećanja koje je kao rana zjapilo u njegovom ponosu, ipak je imao bar tu utehu da se ovde oseća bezbednim. Zaštićenim.

---

* Jezik Oranglauta. *Perau* – mali ribarski čamac.

„Hvala ti“, nevoljno je promrmljao, uputivši joj pogled ispod teških očnih kapaka.

Šapat kiše je zamukao. Nežni zraci svetlosti, koji su se kradom uvlačili, slikali su nestalne šare na licu devojčice i učinili da joj oči zablistaju. Shvatio je šta je u tim očima bilo toliko neobično:

„Nilam“, prošaputao je. *Safir*.

Pre nego što je sklopio oči usne mu se razvukoše u širok osmeh.

Oči su joj bile plave.

Džordžina se sklupčala u fotelji od ratana u uglu, samo nekoliko koraka udaljenoj od kreveta, koja je tiho zaškripala dok je ona podvlačila noge u turski sed.

Usne i jezik su joj neprestano bez glasa ponavljali njegovo ime. *Rahardžo*.

Oči su mu brzo treperile iza kapaka, obrve behu namršteno, a crte lica ipak su delovale opušteno. Pre svega usta, koja su sada, u snu, izgledala suviše ranjivo i meko, kao da se ne uklapaju u ovo lice na kome su se međusobno sukobljavali čvrsta vilica, jak, širok nos i oštre jagodične kosti. Nedovršeno lice koje još nije pronašlo svoj oblik, a koje je ipak izgledalo kao da je Rahardžo već proživio više života nego što će Džordžina ikad proživeti.

Otrcana i prljava traka sa smeđim šarama, koja mu je bila vezana oko glave, nije uspevala da obuzda poput katrana crnu, gustu kosu. Sunce, vetar i slana voda behu je zamrsili u neukrotive kovrdže i čuperke, čiji su mu krajevi dopirali do vrata. Iz njega je zračilo nešto neobuzdano, divlje. Neka-kva slutnja bezgranične slobode. Kao da svojim domom ne

bi nazvao nijedno mesto na zemlji, već otvorena prostranstva svih sedam okeana. Poput pirata.

Soba je bila ista kao i uvek, Džordžina ju je poznavala kao svoj džep. Kao sopstveni dah i otkucaje srca, na koje joj je otkad pamti kao odjek odgovarao šum morskih talasa. Filigransku strukturu oronulih zidova, vrata koja izlaze na verandu, i kroz koja je neprestano vukla promaja, i drveni pod izgrizen peskom, vodom i solju. Široki krevet pod probušenom mrežom protiv komaraca, čaršave i jastučnice prepune mrlja, koji toliko dugo nisu menjani. Od vlage nabrekle knjige na polici, kojoj se Džordžina primicala samo kada bi pod nju gurnula naslonjaču, i jednostavan noćni stočić sa lampom, napuklom činijom i krčagom iz kog je Rahardžu davala da pije.

Sobu u koju već mnogo godina niko nije ulazio, pre nego što ju je Džordžina otkrila i prisvojila.

Uprkos tome, soba joj se nikad nije činila praznom. Ako je u vrtu zdanja *Espoar* negde bilo duhova, to je svakako bilo tu, u ova četiri zida natopljena senovitom prošlošću. Prostor prepun uspomena koje ne behu Džordžinine, ispunjen slikama iz snova i bezimenom čežnjom. Rasplinuti, još uvek neobličeni počeci jedne priče koja je strpljivo čekala da dođe vreme kad će biti ispričana. I koja će sada, sa ovim nepoznatim dečakom, možda polako početi da se odvija.

Džordžininu srce je nemirno zatreperilo, bolno i slatko u isto vreme.

„Cik-cik*!“

Cempakin glas pokidao je čauru koja je obavijala pavi-ljon i prepao Džordžinu.

„Cik-cik! Gde se to opet smucaš? Zar uvek moram da te izvlačim iz nekog žbunja?!“

---

* Mal. *cik* – gospođica.

Džordžina žurno skoči iz naslonjače, bojeći se da bi Cempakin gnev mogao biti jači od njenog sujeverja.

„Sutra ujutru ću ponovo doći“, šapnula je nameštajući mrežu za komarce oko Rahardža koji se nije micao.

„Cik-cik!!“

Džordžina se na prstima išunjala iz paviljona, vijugavim puteljcima se provukla kroz žbunje i kroz travu potrčala ka kući.

Od kiše nabreklo tmasto nebo spustilo se nad vrt, gutajući svaku svetlost i boju. Vetar je šibao krošnje drveća, a s mora se valjala grmljavina. U Džordžini je besnela prava oluja. Opojna i zastrašujuća u isto vreme, zbunjujuća. Trčala je koliko god je noge nose, boreći se s naletima ove bure i gnevno pesnicom trljajući oči u koje su već navirale prve suze.

„O Tong, O Tong!“

O Tong se grgao od Džordžininog glasa, u kom se osećao reski strah.

Devojčica je kroz vrt trčala ka njemu, saplela se u punom trku i pala, da bi se odmah nespretno osovala na noge i potrčala dalje. Čak i sa izvesnog rastojanja O Tong je mogao da primeti koliko je uznemirena.

„Mis Džordžina!“

Pustio je da mu grabulje padnu među cvetove jasmina prošarane smeđim mrljama i krenuo ka njoj, sve dok se neposredno pred njim nije naglo zaustavila, bez daha i zažarenih obraza.

„Ama šta se to desilo?“, zabrinuto je pitao čučnuvši ispred devojčice. „Je l' te nešto uplašilo? Jesi li se povredila? Ili...“

Pri pomisli na ono što se nije moglo ni izgovoriti glas mu zastade u grlu.

Zidovi duž drumu uz obalu, na kojima su se u ravnomernim razmacima nizali prolazi ili kapije sa rešetkama, nisu bili naročito visoki. Bili su taman toliki da vrtove zaštite od mora, a u decembru, kada monsun sa severoistoka najjače besni, često ne behu dovoljni čak ni za to. Ne bi predstavljali nepremostivu prepreku ni za nekog lupeža, pogotovo što su vrtovi pojedinih kuća međusobno bili razdvojeni samo živicama ili gustim šumarcima.

A Singapur je još uvek bio mlad, znatno mlađi od O Tonga. Nije navršio ni dvadeset pet godina.

Zidovi evropskih kuća, koje su gradile stotine kažnjnika iz Indije što tek prošle godine behu dobili zatvorsku zgradu, bili su svakako ambiciozno projektovani, ali i nedovršeni, tek krhki premaz evropskog načina života, prepun rupa. Između šarolikih godauna*, u kojima se obavljao promet robe iz celog sveta, tesnih sokaka Niu Če Šuija, živopisne Kineske četvrti sa druge strane reke, i malajskog naselja od drveta i palmovog lišća, Singapur je bio sirov, nedovršen grad. Kao i sva mesta na kojima je moguće zgrnuti gomilu novca, bio je pravi magnet za lovce na sreću, avanturiste i svakojake sumnjive tipove, živ istočnjački bazar usred divljeg tropskog predela.

Malajci i Bugiji** su, kako glasine tvrde, svaki čas padali u *amok*, ubilačko ludilo u kom su svojim mačevima napadali i sekli koga stignu. Tigrovi su lutali džunglom u srcu ostrva, a povremeno bi se odvažili da izađu sve do obale, dok su se zmije i mrki škorpioni krili među lišćem i travom. Kineske trijade, bande koje su ponekad imale i do dve stotine ljudi,

---

* Engleski izraz specifičan za Singapur. *Godown* – skladište sa kancelarijom u Singapuru. (Prim. prev.)

** Narod srodan Malajcima. (Prim. prev.)

noću su jurišale na kuće, lica obojenih u crno, ubijale i pljačkale. Mračna pretnja protiv koje ništa nije mogao ni malezni garnizon indijskih sepoja*, a ni šaćica čuvara reda koji su radili kao dobrovoljci i više se starali da se sami sklone na sigurno. A vode oko ostrva behu prepune domaćih pirata, gladnih zlata i robova, a ponekad i žednih krvi.

O Tong je vazduh progutao s takvim naporom da mu je koščata Adamova jabučica poskočila. Pažljivo je uhvatio Džordžinu za ramena i privukao je bliže.

„Ili... ili ti je neko nešto uradio?“ Džordžina je odmahнула glavom, obema rukama stežući široke rukave O Tongove košulje.

„Kakva je to opet galama?“ razdrao se iz kuće poznati glas. „Od ranog jutra!“

O Tong je progutao uzdah i pogledao preko ramena. Cempaka je stajala na verandi s rukama na bokovima. Njeno zapravo lepo, okruglo lice, zlatnosmeđe poput muskatnog oraha, gnev je iskrivio u ružnu grimasu, a tamne oči su joj sevale.

„Ništa naročito, dušo! Mis Džordžina se samo uplašila, ja ću to srediti!“

Izraz Cempakinog lica postade prezriv. Izgledalo je kao da će sledećeg trenutka osuti paljbu, ali je samo nezadovoljno frknula kroz nos i povukla se u kuću. O Tong se ponovo okrenuo Džordžini. Pod prstima je osećao kako se tresu.

„De, de, aju, sve je u redu.“ Nespretno ju je mazio po glavi. „Zar nećeš da mi kažeš šta se desilo?“

Dečak, O Tong! Dečak koji se juče sakrio u paviljonu. Rahardžo. Juče je još uvek bio živahan! Danas... danas...

Reči koje su joj navirale iz grla gušile su je, a usta su se sama otvorila.

---

* *Sepoy*, indijski vojnik *Istočnoindijske kompanije*. (Prim. prev.)

Zatvorila ih je.

Rastrzana između potrebe da u nevolji pozove u pomoć nekog odraslog i želje da održi obećanje koje je dala Rahardžu.

„Lekovite... trave“, konačno je procedila. „Da li se... razumeš u lekovite trave?“ Ubrzano je disala. „Protiv groznice?“

U O Tongovo čelo usekle su se duboke bore. „Pomalo.“ Zažmirio je i nakrivio glavu. Devojčica je bila bleđa oko nosa i izgledalo je kao da bi svakog časa mogla da povrati ispred njegovih nogu.

„Nije ti dobro? Jesi li bolesna?“

Džordžina je teško podnosila O Tongov zabrinuti pogled, koji kao da joj se uvlačio pod kožu, i brzo je odmahнула glavom.

O Tongovo lice se razvedri. „Je li to za neku... igru?“

Džordžina je oborila oči i klimnula glavom.

„Potražiću nešto, važi?“ O Tong je ustao. „Kažeš, protiv groznice?“

Džordžina ponovo klimnu glavom. „Ali... ali moraju da budu *prave*, O Tong!“, povikala je dok se njegoa mršava prilika udaljavala dugim koracima.

O Tong se napola okrenuo, klimnuo joj sa blagim osmehom i sasvim malo se naklonio.

„Naravno! Časna reč, mis Džordžina!“

Džordžina ga je pratila pogledom, neodlučna da li da potrči za njim, mada joj je Cempaka najstrože zabranila da se mota makar i u blizini stanova za poslugu. Kolena počеше da joj se tresu i to je presudilo. Ostala je da stoji drhteći i objumivši telo rukama, u hladnoj jutarnjoj magli.

Stiskajući uz sebe smeđu bočicu sa dragocenim praškom, Džordžina je požurila u paviljon. Iz ormarića je drhtavim prstima izvukla jednu od čaša i potamnelu kašiku.

„Odmah će ti biti bolje“, promrmljala je i šmugnula u susednu sobu.

To je rekla više da bi ohrabrila sebe jer je Rahardžo i dalje ležao jednako nepomično kao i kad ga je ostavila. Jedino su još njegov plitak i ubrzan dah, drhtavica koja mu je povremeno potresala telo i treperenje ispod očnih kapaka odavali da je i dalje živ.

Pažljivo je odmerila prašak i izmešala ga sa kišnicom u čaši, da bi zatim podigla Rahardžovu glavu i naterala ga da sve popije, gutljaj po gutljaj. Bio je mnogo teži nego juče, pa se zadihala od napora; a bio je i toliko vreo da joj se srce steglo. Nevešto mu je vratila glavu na krevet i spustila se sa dušeka.

„Moraš da ozdraviš“, šaputala mu je čučeci na podu. Umočila je komad tkanine u činiju sa kišnicom, iscedila ga i obrišala mu lice mokro od znoja. „Je l' me čuješ? Ne smeš prosto da... da prosto umreš.“

Kada su joj vlažni i hladni prsti stegli šaku, sva se skupila. Ruka mu je bila koščata i snažna, puna grubih ožiljaka, sa sedefastim noktima obrubljenim prljavštinom. Muška ruka u kojoj su se njeni dečji prstići skoro izgubili.

„Da li... da li da ipak dovedem pomoć?“

Rahardžo slabašno odmahnu glavom.

„Ne mogu ovo sama“, rekla je žalosno i iskreno.

Teret koji se na nju svalio time što se ovde pojavio ovaj nepoznati, povređeni dečak, koga kao da je more izbacilo, najednom joj se učini pretežak. Nije imala ni punih deset godina.

Rahardžo joj je stisnuo ruku, dižući pritom obrve kao da joj protivureči.

Džordžina se šćućurila kraj kreveta, spustivši obraz na dušek čija je posteljina odavala miris buđi. Lice joj je bilo toliko blizu Rahardžovog da je mogla da vidi graške znoja

na njegovoj koži. Majušni ožiljak u korenu nosa, još jedan ispod obrve i nagoveštaj prvih tamnih dlačica brade oko usta.

„Moraš da ozdraviš“, šaputala je dok joj se dah mešao s njegovim teškim disanjem.

Slabašno je klimnuo glavom, s jedva vidljivim trzajem u uglu ispucalih usana. Ugurao je prste među njene, koji su još uvek stezali mokru krpu, da bi im se na kraju prsti prepleli kao da time sklapaju neki sporazum.

Džordžina je zurila u tamu.

Srce joj je jako udaralo u grudima, bolno zastajalo, a zatim opet nastavljalo žestoko da bije. Na mahove ju je oblivaao znoj i kvasio joj spavaćicu i čaršave. Osećala se užasno, a na spavanje nije mogla ni da pomisli. Budnom ju je držao strah, strah od jutra. Od onoga što će zateći u paviljonu. Da li će Rahardžu biti bolje, ili će možda tokom noći umreti od groznice.

Tokom dana kući su privid živosti davali glasovi muškaraca i žena, njihovi koraci, njihove male i velike šake i njihov smeh. Bili su poput vrednih insekata što trčkaraju po prevelikoj građevini. Noću se, međutim, osećala ona zatravljajuća tišina koja je kuću pritiskala poput noćne more. Kao da se duša *Espoara* ugasila otkako nema mame. Ova tišina je za Džordžinu bila još mučnija otkad Cempaka više nije spavala s njom u sobi.

Džordžina se uglavnom veoma trudila da se sklanja s puta Cempaki, koja prema njoj nikad nije bila baš naročito srdačna, ali je od mamine smrti počela prosto da je kažnjava prezirom i gađenjem. U noćima nalik ovoj ipak bi bila srećna da makar čuje kraj sebe kako Cempaka teško diše u snu.

Neprestano ju je mučilo razmišljanje da li je možda u nečemu pogrešila dok je zbrinjavala Rahardžove rane, pa

mu je sada zbog toga tako loše. Ili da li je prašak koji joj je O Tong dao zaista bio *pravi*, i nije li se možda zbunila u pogledu količine. Ili da se tinktura arnike, koju joj je mama nekad stavljala na ogrebane laktove i odrana kolena, u međuvremenu možda nije pokvarila i Rahardžu samo pogoršala stanje. Ovi strahovi, sumnje i pitanja izjedali su je čitave noći.

Plakalo joj se; čeznula je za nekim ko bi je uzeo u naručje i čvrsto zagrlio. Za nekim kome bi mogla sve da ispriča, ko bi je utešio i obećao joj da će sve biti dobro. Za nekim kao što je bila mama.

Začuvši nekakvu buku Džordžina je zadržala dah. Zvučalo je kao topot konjskih kopita i kloparanje kolskih točkova.

Tata! Brzo je sklonila mrežu za komarce, skočila iz kreveta i istrčala u hodnik. *Tata je kod kuće!* Zastala je na vrhu stepenica i osluškivala. U pozadini škripe i tandrkanja konjskih kola koja su se udaljavala i konačno zamakla negde iza kuće čula je čvrste korake, a zatim i glasove. Tatin suv, dubok glas i visok pevušeci glas *Prvog momka*, koji je uveče uvek čekao da uzme njegov šešir i kaput i donese mu papuče i nešto za piće, koliko god bilo kasno. Kada se dole ponovo sve utišalo, Džordžina je sačekala još nekoliko trenutaka, uznemirena i puna nade, da bi zatim polako sišla u blagu svetlost donjeg sprata, niz stepenice od uglaćanog drveta.

Bosonoga je prošla po prohladnom podu predvorja i prikljubila se uz dovratak radne sobe.

Svetiljka na pisaćem stolu isecala je krug mutne žute svetlosti iz okolnog mraka. Slaba svetlost i duboke senke pružali su se preko nagomilanih papira i pisama, davali sjaj napola praznoj čaši i činili da crte očevog lica deluju još tvrđe. Oštar i istaknut nos, koji je dominirao njegovim profilom, i odlučna brada. Usta koja su se tokom nekoliko proteklih godina stisla u tanku crtu i bore koje su se urezale u njihovim uglovima.

Gusta kosa mu beše prošarana tek prvim sedim vlasima, ali jake obrve su još uvek bile potpuno crne i natkriljivale su oči plave poput Džordžininih, samo svetlije i prodornije.

Džordžina oseti kako je nešto steže u stomaku.

„Tata!“ Glas joj je ispao nekako tanak i piskutav.

Otac je podigao pogled s pisma koje je držao u ruci.

„Džordži.“

Možda je to bilo zbog svetla, ali Džordžini se učinilo da u njegovim očima vidi radosni sjaj, koji je odmah ponovo zamro. Podigao je obrve koje su Džordžinu uvek podsećale na dlakave gusenice.

„Kako to da nisi u krevetu?“

Slegla je ramenom uvrćući krajičak spavaćice među prstima.

„Ne mogu da spavam.“ Jednim stopalom je ispipavala pod preko praga, ali dalje se nije usuđivala da krene.

„Smem li da dođem kod tebe?“

Učinilo joj se da se očevo lice smekšalo, pa se ponadala, ali crte mu ponovo postadoše oštre i njena nada je zgasnula.

„Vraćaj se u krevet. Kasno je“, odgovorio je spuštajući pogled nazad na pisma. Delovao je umorno, a u glasu mu se osećalo nešto ranjivo. „Laku noć.“

„Laku noć“, šapnula je Džordžina. Grlo joj se steglo, a u ustima je osećala gorak ukus.

Pognute glave se vratila kroz predvorje pokušavajući da ne misli na oca kakvog je nekad imala. Oca koji se mnogo smejao, koji se šalio s njom i umeo da priča uzbuđljive priče. Koji ju je bacao uvis i vrteo ukrug, i koji bi je svaki put čvrsto i sigurno uhvatio u naručje, zagrlio je i poljubio. Često je umela da se sklupča u njegovom krilu kad su uveče uz svetlost svetiljki sedeli na verandi. Ruka mu beše prebačena preko maminih ramena, a njihov šapat i mamine nežne ruke koje su je milovale po kosi postepeno bi uspavali Džordžinu. Nije

---

razumela zašto ništa od toga nije umela da spase od provalije koja se otvorila otkad je mama umrla, a tata počeo da liči na praznu ljušturu školjke.

Zastala je nasred predvorja trljajući oči koje su je pekale. Toliko je želela da bude kod Rahardža da ju je to prosto bolelo. Ali još nikad noću nije bila sama u vrtu, koji je u mraku pokazivao svoju divlju stranu. Noću su u njemu živele nemirne senke i ispunjavalo ga je bezbroj glasova koji su kreštali i čavrljali, mumlali i pištali. Baš kao što se i more noću neobuzdano peni, a udaranje i šum njegovih talasa odjek su onoga što krije u dubini.

„Laku noć, Nilam.“

Džordžina je podigla glavu. Sa očetkanim tatinim kaputom preko ruke *Prvi momak* stajao je kraj stepeništa, saosećajnog osmeha na licu, koje je u odsjaju svetiljki izgledalo prozračno i svetlo kao da je kineska lutka od porcelana.

Džordžina mu je samo klimnula glavom i polako se popela stepenicama do svoje sobe.

Iz sve snage se trudila da ne bulji otvoreno u Rahardža dok je jeo, već da se umesto toga usredsredi na pravljenje zavoja od novog čaršava. To joj baš i nije polazilo za rukom; neprestano je dizala pogled k njemu, zapanjena što, nakon jednog dana provedenog u groznici i dva dana umora i pospanosti, danas ponovo deluje veselo. Izgladnelo se bacio na tadku* i pirinač, čapatije i banane, koje je delom sačuvala od svog ručka, delom iskamčila od Aniša, a delom prosto ukrala iz ostave.

---

* Orientalno jelo od sočiva sa dosta začina. (Prim. prev.)

Kad je odložio tanjir u kome behu ostale samo ljuske od banana, Džordžina mu se primakla. Pažljivo mu je podigla nogavicu pantalona i skinula zavoj, kako bi ranu na kojoj se već uhvatila krasta očistila tinkturom i ponovo previla. Mogla je samo da se nada da Cempaki neće baš brzo pasti u oči da se broj platnenih čaršava u velikom ormanu za posteljenu brzo smanjuje.

Kad se Rahardžo trgao, preplašeno je zastala. „Je l' te boli?“ Odmahnuo je glavom. „Mogu da podnesem.“

Džordžina je zubima zagrizla donju usnu da zaustavi sva ona radoznala pitanja koja joj behu na jeziku.

„Kako si se...“, iznenada je provalilo iz nje jer nije više mogla da izdrži. „Hoću da kažem, šta je... ko je...“ Zaćutala je očiju prikovanih za ranu na njegovoj nozi.

„Okršaj. Na moru.“

Džordžina je polako podigla glavu, osećajući drhtaj uzbuđenja u stomaku.

„Da li si... da li si ti... pirat?“

Jedan ugao usana izvio mu se u širok osmeh, a beli zubi su blesnuli.

„A šta ti znaš o piratima?“

Misli joj samo dotakoše bajke i pustolovne priče koje joj je mama nekad čitala i koje je brzo prerasla. Pirati za Džordžinu nisu bili žestoki morski razbojnici u pantalonama do kolena, ni mračni tipovi sa sabljom i povezom na oku koji plove pod zastavom s mrtvačkom glavom, već i odveć stvarni pljačkaši na pomorskim putevima, koji potiču iz Kine ili sa nekog od bezbrojnih ostrva iza horizonta.

Predstavljali su stalnu brigu za tatu i druge trgovce u gradu, ali i za ujka Etjena u Pondičeriju; Džordžina je više puta imala prilike da čuje kako otac sa mešavinom besa i rezignacije priča da će ponovo morati da otpiše brodski teret

koji je mnogo obećavao. Znala je da je vlada u Kalkuti nakon dugog insistiranja konačno poslala topovnjače kako bi uništila pirate. Ali pomorski putevi koji su vodili između Kine i Japana, Indije, Evrope i Amerike, i kao konac kroz iglene uši provlačili se kroz Malajski prolaz, bili su sve drugo samo ne sigurni.

Visoko podignute glave uzvratila je pogled Rahardžu.
„Znam u svakom slučaju više nego što ti misliš.“

Rahardžo nije baš razumeo ovu čudnu devojčicu.

Mora da je bila otprilike istih godina kao i njegove najmlađe sestre, ali po nespretnosti s kojom se brinula o njemu mogao je da zaključi da nije navikla na fizički rad. Često je delovala kao da je i sada malena devojčica, a ipak joj je nedostajala ona radosna, iskričava neopterećenost koje se sećao iz sopstvenog detinjstva. Oko nje se osećala nekakva prerana ozbiljnost. Kao da je senka koju je njeno mršavo telo bacalo kad se sunčevi zraci razliju između dva pljuska bila mračnija nego kod drugih ljudi.

Koža joj beše previše bela da bi mogla biti dete sa ovog ostrva ili obližnjeg kopna, ali ovdašnji dijalekt malajskog govorila je kao da joj je maternji jezik. Povremeno bi joj se omakla poneka reč na engleskom, što izgleda nije ni primećivala, ili na nekom drugom jeziku koji je zvučao razigrano i mogao biti francuski.

A njene oči... čudne oči je imala Nilam.

Promenljive kao nebo iznad ostrva. Bile su plave poput safira, pre svega onda kad su blistale kao sada. U zavisnosti od toga kako drži glavu i kako svetlost pada na njih, a možda i od toga šta se u njoj događa, njihova boja prelazila je u tamnoljubičastu nijansu divljih orhideja koje rastu gore

---

uz reku. A ponekad bi joj se oči i smračile toliko da su izgledale crne poput njegovih, ili očiju njegovih braće i sestara.

Plave oči imali su samo Orangputih*, ali retko i tako tamnu kosu kao Džordžina, i retko tako preplanulu kožu. Pre svega, među njima nije bilo žena, a Rahardžo još nikad nije video belo dete, mada je dosta obilazio ostrva.

Ova devojčica sa dva imena, uvek pomalo raščupane kose, u isflekanjoj kebaji i prašnjavim bosih nogu, za njega je predstavljala zagonetku.

Nakon crvenog mraka groznice, poput plime i oseke su se smenjivali periodi budnosti i polusna, a uvek kad bi došao sebi, misli su mu se vrtele oko te zagonetke. *Džordžina. Nilam. Cik-cik*, kako ju je nazivao jedan drečavi malajski ženski glas koga se bojala.

Jedino što mu je na osnovu svega toga padalo na um bilo je da je neki Orangputih popustio porivu svojih slabina i sa nekom ženom sa ostrva začeo ovu devojčicu, kojoj je dopušteno da u njegovoj velikoj kući živi, a da za to ne mora da radi. Dete dvaju svetova, koje verovatno ni u jednom od njih ne može da uhvati korena. Kud god da se okrene, uvek će biti stranac. Nije nikakvo čudo što deluje toliko usamljeno, toliko izgubljeno.

„Nilam.“

Tiho je izgovorio njeno ime. Oprezno, kao da hoće da ustanovi koje od dva imena joj bolje pristaje.

Podigla je pogled s rane od metka na njegovoj nadlaktici, koju je upravo previla svežim zavojem. Oči joj sada behu plave kao more po sunčanom danu, a obrve su joj se ljupko izvile u nemom pitanju.

„Tvoj sam dužnik. Zauvek.“

---

* Mal. *Orang Putih* – beli ljudi, belci, pre svega iz Velike Britanije.

Pogled joj je zablistao, izbegavajući njegov. Obrazi su joj se zarumeneli, a usta izvila u osmeh; prvi koji je video kod nje.

„Duguješ mi još jedan odgovor.“

Lice mu se razvuklo u širok osmeh. „Orangputih ovo ostrvo sada možda nazivaju svojim. Ali reke i mora – oni će uvek pripadati nama. Oranglautima.“

Oranglauti. Morski narod.

Još otkako je prvi put čula za ta plemena, morske nomade koji ne žive u kućama, već na brodovima kojima plove morem, Džordžina je Oranglaute zamišljala kao nekakva bića iz bajke. Ljude koji umesto nogu imaju riblje repove prekrivene krljuštima. Stvorenja koja na kopnu izgledaju kao obični ljudi, dok se u moru pretvaraju u morska bića. Pogled joj skliznu ka Rahardžovim nogama. Svaki prst, svaki zglob i svaki prevoj bio je kao da ga je vešta ruka izdeljala od svežeg tropskog drveta, a zatim išmirglala i uglačala da se sija.

„Šta je?“

„Ništa.“ Krv joj je ponovo udarila u lice.

„Hoćeš li nešto da mi čitaš?“

Rahardžo je bradom pokazao u pravcu naslonjače na kojoj je ležala otvorena knjiga, stranica nabreklih od vlage i hrba-ta uzdignutog kao zatvoren ptičji kljun.

Beše to knjiga koju je Džordžina juče čitala dok je bdela nad Rahardžovim snom i čekala da dođe vreme za novu dozu O Tongovog praška protiv groznice. Nejasno se sećala da je u jednom trenutku čula sopstveni glas kako tiho čita, u želji da razbije tišinu sobe, i uspavljujući šum kiše i mora. Verovala je da Rahardžo spava suviše duboko da bi je čuo.

„Razumeš engleski?“

Nakrivio je glavu. „Ne sve. Ali prilično.“

Osetila je kako je njegove oči prate kada je sišla s kreveta i otišla po knjigu.

„Tvoj otac... je li on Englez?“

„Škotlandčanin. Iz Dandija. Ali već dugo nije bio tamo. Pre nego što je došao ovamo, mnogo godina je živeo u Kalcuti. Jednog dana će se tamo vratiti sa mnom.“

Kao da je to nešto što se podrazumeva, sklupčala se pored Rahardža, leđa oslonjenih o uzglavlje kreveta, sa knjigom na skupljenim kolenima. Ubrzo se pokajala što se tako smestila. Njegova blizina ju je činila nesigurnom, kao i njegov ispitivački pogled koji je lutao između njenog lica i strana koje je pritiskala rukom. Sopstveni glas joj je zvučao tuđe, izobličeno i nekako previsoko, a posle svakih nekoliko redova gubila je vazduh i morala da zastane.

„Hoćeš li... hoćeš li možda sam da čitaš?“, upitala ga je konačno smejujući se i pružila mu knjigu.

Znatiželjni sjaj mu je iščezao iz očiju, a mišići njegove snažne vilice su se zategli.

„Umoran sam“, promuklo je procedio, ispružio se koliko je dug i okrenuo leđa Džordžini.

Džordžina je zbunjeno trepnula. A onda je shvatila i preplavio ju je talas vrućine.

„Izvini“, prošaputala je. „Ja... nisam mislila da ti, da ti... baš sam glupa.“

Rahardžo je ležao nepomično. Džordžini se u stomaku nešto steglo, toliko da joj je bilo muka.

„Ako... ako hoćeš naučiću te. Uopšte nije teško!“

Rahardžo je sklopio oči i ništa nije rekao.

Džordžina se polako budila iz sna, kebaje natopljene znojem i sa osećajem nečeg lepljivog na obrazu. Soba je bila

ispunjena teškom svetlošću kasnog popodneva, a napolju su se čuli zrikavci; mora da je kiša nakratko prestala.

Nekoliko puta je pospano trepnula, a zatim širom otvorila oči.

Lice joj je bilo priljubljeno uz Rahardžove smeđe, glatke grudi, koje su se dizale i spuštale sa svakim dahom, dok mu je srce mirno i ravnomerno kucalo kraj njenog uva. Nije mogla da se seti kako je zaspala, a još manje kako je došlo do toga da leži napola na njemu, a napola u njegovom naručju. Pogled joj je lutao preko Rahardžovog ravnog trbuha, preko oštre izbočine njegovih karličnih kostiju, i radoznalo se zadržao na tankoj liniji crnih dlačica koje su se protezale od pupka do gornjeg ruba pantalona i koje dosad još nije primetila. Žurno je odvratila pogled i oprezno podigla glavu.

I Rahardžo je spavao, sa rukom oko njenog ramena. U stomaku joj je zatreperila nekakva čudna, slatka čežnja koja ju je zbunjivala. Okrenula se na drugu stranu, postidjena što mu se nehotice našla toliko blizu; sigurno mu je bilo neprijatno. Oslonila se na laktove da bi se podigla i izvukla ispod njegove ruke.

Kroz telo mu je prošao lak trzaj, a Džordžina se ukočila.

Pogledao ju je ispod teških kapaka i usta mu se izviše u osmeħ. Duboko udahnuvši zakotrljao se ka njoj i čvrsto je zagrljio. Nakon trenutka otpora i neverice, Džordžina se prepustila njegovim rukama i ponovo mu je skliznula na grudi. Udisala je njegovu toplinu, njegov miris mora, algi i soli, uštavljene kože i cimeta, i osećala se toliko blaženo da joj se činilo da će joj srce pući.

Poput kamena koji pada kroz mirnu vodu, na kojoj pravi talase i koncentrične krugove, Rahardžo je davao nov oblik Džordžininim danima.

Besciljnom vrludanju kroz prazne sate došao je kraj. Beskrajna glatka površina okeana vremena dobila je obrise stenovitih obala i peščanih plaža, strukturu koralnih grebena i zelenih, brdovitih ostrva. I ime *Nusantara* koje je opisivalo kontinent od ostrva i voda, dalje no što ljudsko oko seže.

Galang. Bintan. Mesanak. Temjang. Singkep.

Ostrva čija su imena za Džordžinu bila nova i strana, kao i neki izrazi u malajskom jeziku kojim je govorio Rahardžo. Noću je sanjala svetove pod vodom, iskričavo plavu i tirkiznu svetlost u kojoj je sve blistalo i treperilo. U tim snovima je lebdela unaokolo, okružena šarenim jatima riba, među morskim zvezdama i čudnim morskim životinjama, među zidovima od koralna belim kao ogoljene kosti. U bestežinskoj, umirujućoj tišini.

To more beše dom Oranhlauta, domovina njihovih predaka, njihova žila kucavica i njihov usud od početka vremena.

Bio je to drevni svet iz koga je Rahardžo došao i u kome su ljudi još uvek živeli kao pre više hiljada godina. Lovili su ribu, ronili, izvlačili iz mora njegovo blago i bavili se tram-pom. Gospodari mora, ratnici na moru, koji bi danas pomorskim trgovcima nudili svoju zaštitu, a sutra možda polagali pravo na sve što se nalazi na brodovima koji jedre njihovim vodama. Život u skladu s prastarim tradicijama, vrednostima i ritualima, povezanim u tesno spletenu mrežu porodica, rodova i plemena. Bili su podanici sultana od Džohora, vladara nalik Neptunu, čije je carstvo obuhvatalo mnogo više vode nego kopna. Bilo je sagrađeno od talasa i peska, a ne od kamena, a ipak se činilo bezvremenim i večnim.

Džordžina je žudno upijala sve što joj je Rahardžo pričao o tom njoj stranom svetu, koji kao da je izašao iz bajke, a ipak je delovao tako stvarno. Rahardžo joj je doneo pustolovinu kakvu nije mogla da zamisli ni u svojim najživljim i najsmelijim sanjarenjima. I mada mu je tokom svih tih dana bila toliko blizu da nije sumnjala da pred sobom ima dečaka od krvi i mesa, ponekad joj je izgledao kao neko mitsko stvorenje iz okeana.

Kao mladić-sirena, jedan od sinova Tritonovih, ili jedan od selkija, bića nalik fokama, o kojima joj je nekad pričao otac, koja su skidala svoje krzno da bi u ljudskom liku izlazila na kopno.

A Džordžina je bila samo obična devojčica, rođena na kopnu i vezana za njega.

Njeno jedino blago predstavljalo je poznavanje slova, koja je Rahardžo uz njenu pomoć učio da sriče, dok su im se glave dodirivale pognute nad stranicama knjiga. Crni znaci, tanušni kao paukove nožice, suvi kao papir po kom su bili ispisani. Jadni u poređenju s onom čarolijom iz koje je Rahardžo došao.

„Jednoga dana“, tiho je rekao Rahardžo, pogleda uprtog ka moru iza grana prekrivenih crvenim cvetovima, „jednoga dana ću biti bogat čovek. Bogat i moćan. S velikim brodom koji će biti samo moj.“ Čučeci na steni pored njega, Džordžina ga je krišom odmeravala sa strane. Njegove tamne oči blistale su sa čežnjom koja kao da beše odjek njenih sopstvenih snova. Čvršće je stegla ruke oko kolena skupljenih uz grudi.

„Hoćeš li me onda povesti sa sobom?“, stidljivo je upitala. Usta su mu se iskrivila. „Je l' umeš da plivaš?“

Džordžina je postideno odmahнула glavom.

Napravio je ozbiljno lice i sa žaljenjem cokuo jezikom. „Na moj brod ne može niko ko ne ume da pliva.“ Džordžina

je slabašno klimnula glavom, čupkajući konac koji joj se oparao iz saronga.

„Ali“, čula je prigušeni šapat kraj samog uva, „mogu da te naučim.“ Blago ju je gurnuo ramenom. „Naravno da ću te povesti sa sobom.“

Džordžinino lice ozario je nagoveštaj osmeha, koji je bljesnuo punim sjajem kad se i Rahardžo njoj osmehnuo.

Džordžina nije znala da li joj se više dopada kad mu je lice osenčeno paperjastom bradom, ili kad su mu brada i nausnice glatki i meki, pošto bi ih obrijao starim brijačem iz fioke na noćnom stočiću. Ali znala je da voli rupice na njegovim obrazima, koje su se pojavljivale kad se osmehne, i sjaj pravilnih zuba na njegovom smeđem licu kad bi se široko nasmejao. Sviđalo joj se kako mu se obrve živo miču dok govori i volela je njegove oči, koje su joj ličile na guste kapi nekakvog crnog okeana, čas mirne i beskrajno duboke, čas prepune radosti. A kad je pogleda, ovako kao sad, u stomaku je osećala golicanje poput lepršanja mnogobrojnih leptirića.

Spontano je bliže privukla kolena, osećajući kako je prsti svrbe jer im nedostaje posao koji ju je zaokupljao dok je lečila Rahardžove rane.

„Kako ti je noga?“

Rahardžo je sa dva prsta raširio rasečeno mesto na pantalonama i pogledao unutra, da bi zatim bacio pogled na ružičasto mesto na svojoj nadlaktici.

„Lepo zarasta.“ Sa osmehom se okrenuo ka njoj. „Ti ožiljci će me uvek podsećati na tebe.“

Vetar koji je osećala na koži iznenada je postao hladan, a Džordžina je morala da trepne. Kad mu je pogled bludeo preko zida i pratio jedra brodova koji plove sve dok ne nestanu iza horizonta, u Rahardžovim očima je bilo nečeg što je odavalo koliko ga element vode privlači. U telo mu se

uvukao nemir, koji je postajao sve jači što se više oporavljao. Kao da je za njega pravo mučenje da bude predugo na kopnu.

A Džordžina je strepela od dana kad će zov okeana postati previše moćan i kada će joj more ukrasti Rahardža, pre nego što joj pođe za rukom da pronade i sakrije njegovo fokino krzno.

Noge su je lako nosile kroz baštu, a srce joj je kucalo u ritmu koraka, brzo i slobodno. Stiskajući uz sebe činiju sa pirinčem i karijem, doručak koji se još pušio, probijala se kroz gustiš i skakutala uz stepenice do verande.

„Dobro jutro“, doviknula je s praga, sa novostečenom radosti u glasu.

Ali prostorija beše prazna.

Osvrnula se oko sebe i bacila pogled na stenu ispred verande i u gusto zelenilo svuda unaokolo.

„Rahardžo?“

Grizući donju usnu, ponovo se obazrela oko sebe. Krajičkom oka opazila je da gore na polici zjapi rupa: dve knjige su nedostajale.

Kad joj je pogled pao na granu ružičastih orhideja položenu na krevet, znala je.

Drhteći je spustila činiju na noćni stočić. Jedva se vukajući, teškim koracima je prešla preko drvenog poda i nemoćno se sklupčala na krevetu. Kao da ju je sva snaga napustila.

U stomaku joj se rasplamsala žestoka, gladna vatra koja proždire sve pred sobom, a njeni užareni talasi preplavili su joj čitavo telo. Pritiskala je lice o jastuk i čaršav, prstiju zarijenih u posteljinu, i udisala tragove Rahardžovog mirisa i miris orhideja koje je zgnječila obrazom.

Džordžina je svakog jutra dolazila u paviljon noseći u grudima treperavu iskricu nade da će ponovo videti Rahardža. I svaki put bi obe sobe bile jednako prazne, jednako napuštene.

Iz dana u dan je sedela na steni ispred zida i gledala u smeđe obrise ostrva Batama, dok joj je vetar mrsio kosu, a sunce, so i kiša se igrali na njenoj koži. Gledala je u more, u to večito isto i nepostojano prostranstvo od svile bisernosive, tirkiznozeleno i indigoplave boje, i u kolebljivo nebo kojim su leteli pelikani, galebovi i crni brzani.

Konjske zaprege i volovska kola, koji su se kotrljali drumom kraj obale i za suvih dana podizali prašinu, ne bi ni pogledala. Pogledom je tražila ribare koji na kopno izvlače svoje teške mreže, praćeni uzbuđenim lepršanjem ptičjih jata koja ih slede, ne bi li među njima razabrala Rahardžovu priliku. Pažnju su joj privlačili i ponosni jedrenjaci, male i velike barke koje seku talase. Možda će neka od njih jednom krenuti pravo ka njoj, a na palubi će stajati Rahardžo koji se vratio da je povede sa sobom na veliko, široko more.

Dani su prolazili, plima i oseka su se smenjivale. Nada i razočaranje su dolazili i odlazili, smenjujući se kao talasi u beskrajnoj igri vremena.

Sve dok reka života koja nezaustavljivo stremi napred nije zgrabila Džordžinu i ponela je sa sobom.